

Nr 149.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående särskild ersättning till personal tillhörande infanteriregementes reserv och till viss övertalig personal vid infanteriregemente samt angående tillägg för vicekorpralsbeställning eller särskilda befälsarvoden till vissa volontärer vid infanteriet i anledning av övning vid armén av årsklassen 1914 yngre; given Stockholms slott den 12 juni 1914.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden vill Kungl. Maj:st härmed föreslå Riksdagen

att, under förutsättning att nådiga propositionen angående vissa engångskostnader för lantförsvarets ordnande vinner Riksdagens bifall, medgiva:

dels att subalternofficerare och sergeanter i infanteriregementes reserv ävensom övertaliga subalternofficerare och sergeanter vid infanteriregemente, vilka år 1915 vid infanteriet tjänstgöra under första tjänstgöringen med värnpliktiga tillhörande årsklassen 1914 yngre, må åtnjuta lön och dagavlöning samt dagtraktamente, där sådant utgår, med samma belopp, som fast anställd personal av motsvarande grad i lägre löneklassen inom graden vid liknande tjänstgöringstillfällen äger åtnjuta, lönen beräknad för dag med $\frac{1}{365}$ av årsbeloppet;

dels att underbefäl av manskapet i infanteriregementes reserv, vilka år 1915 vid infanteriet tjänstgöra under första tjänstgöringen med värnpliktiga tillhörande årsklassen 1914 yngre, må åtnjuta, förutom manskap tillkommande naturaförmåner, lön och dagavlöning med samma belopp, som fast anställd personal av motsvarande grad och löneklass vid liknande tjänstgöringstillfällen äger åtnjuta, lönen beräknad för dag med $\frac{1}{30}$ -del av månadsbeloppet;

Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 1 saml. 105 häft. (Nr 149.) 1

dels att till högst 560 volontärer vid infanteriet må för tjänstgöring såsom befäl och instruktörer under år 1915 utbetalas tillägg för vicekorp-ralsbeställning eller särskilda befälsarvoden enligt i statsrådsprotokollet angivna grunder;

dels att härav betingade kostnader må bestridas av värnskattemedel från anslaget för år 1915 till bestridande av kostnaderna för övning vid armén av årsklassen 1914 yngre.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Hj. L. Hammarskjöld.

Utdrag av protokollet över lantförsvarsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 12 juni 1914.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden: HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Departementschefen, hans excellens herr statsministern Hammar-skjöld anförde i underdånighet:

»När jag förut denna dag inför Kungl. Maj:t tillstyrkte proposition angående vissa engångskostnader för lantförsvarets ordnande, omnämndes jämväl de med övning vid armén av årsklassen 1914 yngre förknippade engångskostnaderna. Såsom framgår av den i detta sammanhang meddelade beräkningen utgöras dessa kostnader till huvudsaklig del av kostnader för de nämnda årsklass tillhörande värnpliktigas inskrivning och tjänstgöring. Desamma hava beräknats enligt i statsverkspropositionen för år 1915 tillämpade grunder med avseende å *värnpliktsanslaget* och särskilda *underhålls-*

anslag, nämligen anslagen till: arméns mathållning; arméns munderingsutrustning; arméns diverse intendenturbehov; arméns kasernutredning samt ved, ljus och vatten; arméns vapen, ammunition och målskjutningsmateriel samt artilleriets övningar och materiel; arméns byggnader, mötesfält och kommandantskapsutgifter samt fortifikationens övningar och materiel; samt arméns sjuk- och veterinärvård samt hovbeslag m. m.

I beräkningen upptagas emellertid även vissa utgiftsposter å andra förutvarande anslag, nämligen avlöningsanslaget, dagavlöningsstillägg till indelt manskap, övningsmedel samt mötesbidrag åt vissa officerare och underofficerare.

Den å *avlöningsanslaget* uppförda summan 23,634 kronor utgör, såsom i statsverkspropositionen för år 1915 angives, skillnaden mellan hel och halv dagavlönning för vissa officerare och underofficerare vid icke ständigt tjänstgörande infanteriregementen under den månad, med vilken vid infanteriet värrekrytskolan år 1915 ökas i anledning av årsklassens 1914 yngre tjänstgöring.

Dagavlöningsstillägget till indelt manskap, 50,000 kronor, betingas, såsom ock angives i statsverkspropositionen för år 1915, av instruktörsbehovet för det stora antal värnpliktiga, vilka nämnda år vid infanteriet fullgöra första tjänstgöringen.

Å anslaget till *arméns fält- och fälttjänstövningar* erfordras givetvis någon förhöjning, emedan övningsstyrkan under vissa år ökas genom inkallande till tjänstgöring av årsklassen 1914 yngre.

Anslaget å 35,000 kronor till *mötesbidrag åt vissa officerare och underofficerare* betingas bl. a. därav, att värrekrytskolan vid infanteriet år 1915 med hänsyn till årsklassen 1914 yngre måste taga sin början en månad tidigare än annars vore erforderligt, varigenom för officerare och underofficerare vid icke kasernerade regementen tjänstgöringstiden å mötesplatserna kommer att ökas med motsvarande tid. Mötesbidragen till nämnda officerare och underofficerare komma likaledes att ökas därigenom, att under sommaren 1915 inga kommenderingar beräknas utgå till vissa utbildnings- och undervisningskurser.

För att så vitt möjligt på ett fullt tillfredsställande sätt tillgodose befälsbehovet under värrekrytskolan 1915 torde emellertid även särskilda medel böra anvisas för *personal tillhörande infanteriregementes reserv och övertalig personal vid infanteriregemente*, vilken är villig och lämplig att tjänstgöra vid nämnda rekrytskola eller viss del därav. I främsta rummet böra härvid ifrågakomma subalternofficerare, sergeanter och underbefäl av manskapet.

Beträffande antalet subalternofficerare, sergeanter och underbefäl av manskapet tillhörande infanteriregementenas reserver samt antalet övertaliga officerare vid infanteriregementena den 1 januari 1914 har jag låtit upp-
rätta sammandrag, vilket torde få såsom bilaga åtfölja detta protokoll.

Sammanlagda antalet befäl och underbefäl av dessa kategorier ut-
gjorde sagda dag:

löjtnanter	177
underlöjtnanter	420
sergeanter	240
distinktionskorpraler	276
korpraler och vicekorpraler	746.

Utgår man ifrån att en tiondel av antalet korpraler och vicekorpraler
samt en femtedel inom övriga grader befinnas lämpliga och villiga att
tjänstgöra under värrekrytskolan 1915, skulle nämnda tjänstgöring kunna
omfatta:

löjtnanter	omkring	35
underlöjtnanter	»	84
sergeanter	»	48
distinktionskorpraler	»	55
korpraler och vicekorpraler	»	75

tillsammans omkring 297,

d. v. s. i medeltal något mer än 10 för varje regemente.

I det Riksdagen förelagda förslaget till ny värnpliktslag upptages
under § 47 ett nytt mom.:

»2. Vad i denna lag stadgas om värnpliktiga gäller i tillämpliga
delar beträffande manskap, som tillhör härens eller marinens reserv.»

Bestämmelsen i detta moment har till huvudsakligt ändamål, att
manskap, som tillhör härens eller marinens reserv, skall införas i veder-
börande rullföringsområdets rullor samt likställas med de värnpliktiga i
fråga om skyldighet att lämna bostadsuppgifter och i allmänhet beträffande
det militära inskrivnings- och redovisningsväsendet. Hittills har det varit
förenat med avsevärda svårigheter att bevara den kännedom om berörda
manskaps uppehållsorter, som är nödvändig för att dylikt manskap skall
kunna i händelse av behov inkallas till tjänstgöring. Därest detta moment
antages, kommer disponibelt underbefäl av manskapet i reserven sannolikt
att ökas. Antalet underbefäl skulle i anledning härav möjligen kunna
upptagas högre än ovan skett.

Utgår man ifrån att halva antalet distinktionskorpraler avlönas i första klass och att halva antalet korpraler och vicekorpraler tillhöra vardera kategorien, samt att i övrigt avlöningsförmånerna bestämmas i överensstämmelse med de grunder, vilka angivas i § 16 i nådiga förordningen den 15 november 1912 angående arméns reserver av befäl och civilmilitär personal, skulle kostnaderna komma att utgöra, därest lönen räknas för halft år:

för 35 löjtnanter	à 1,056: — =	36,960: —
» 84 underlöjtnanter	» 906: — »	76,104: —
» 48 sergeanter	» 754: — »	36,192: —
» 28 distinktionskorpraler av 1. kl. »	391: — »	10,948: —
» 27 » » 2. » »	271: — »	7,317: —
» 38 korpraler	» 222: 80 »	8,466: 40
» 37 vicekorpraler	» 174: 60 »	6,460: 20

Summa kronor 182,447: 60.

Härtill komma resekostnader med i runt tal 10,000 kronor. För underbefällets av manskapet naturaunderhåll torde, med hänsyn till den jämförelsevis höga beräkningen av antalet tjänstgöringsdagar för den extra årsklassen 1914 yngre, icke någon särskild kostnadsökning behöva upptagas.

Nämnda kostnad kan synas hög i förhållande till antalet inkallat befäl. Den torde emellertid vara nödvändig; beaktas bör ock, att den föreslagna tjänstgöringen skulle bli av stor betydelse för nämnda befäls egen utbildning och tjänsteduglighet och sålunda även för reservorganisationens genomförande.

Befälsbehovet gör sig ojämförligt kraftigast gällande under tiden för den enskilda utbildningen. Tjänstgöringstiden för vissa av här ifrågasvarande befäl skulle i anledning härav kunna inskränkas till 2¹/₂ à 3 månader i början av rekrytskolan, varigenom antalet inkallade skulle kunna ökas under denna period utan höjning av den beräknade kostnaden.

För att öka antalet underbefäl och instruktörer bör även ett annat medel tillgripas. I proposition angående särskilt rekryteringsbidrag till fyllande av 1915 års stater begäras bland annat medel till anställningspremier för sammanlagt 560 värnpliktiga, vilka innevarande år fullgöra första tjänstgöring och första repetitionsövning vid infanteriet och vilka taga volontäranställning, därest de vunnit sådan mögnad, att de efter repetitionsövningens slut kunna beordras att undergå korpralutbildning (genomgå korpralsskola). Nämnda till volontärer antagna värnpliktiga torde kunna påräknas såsom befäl och instruktörer under vårrekrytskolan, och eventuellt regementsövningen, 1915. Under sagda tjänstgöring böra de antingen be-

fordras till vicekorpraler eller, därest detta icke befinnes möjligt eller lämpligt, utöver menig volontärs förmåner erhålla särskilt befälsarvode, motsvarande skillnaden mellan vicekorprals och menig volontärs kontanta löneförmåner. Då sagda åtgärd är betingad av den extra årsklassens tjänstgöring, hava härför erforderliga medel hänförs till försvarets engångskostnader. Såsom tillägg för vicekorpralsbeställning till 560 meniga volontärer erfordras

tillägg i lön sju månader à 5 kr. 35: — kr.

» i dagavlöning i 214 dagar à 10 öre . 21: 40 »

tillsammans 56: 40 kr.

eller motsvarande befälsarvode, d. v. s. för 560 volontärer kronor 31,584.

För sagda ändamål, nämligen tjänstgöring för personal tillhörande infanteriregementes reserv och för viss övertalig personal vid infanteriregemente samt tillägg för vicekorpralsbeställning eller särskilda befälsarvoden till vissa volontärer vid infanteriet, erfordras sålunda tillsammans 224,031 kronor 60 öre eller i avrundat tal 225,000 kronor.

Med stöd av vad jag anfört hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen att, under förutsättning att nådiga propositionen angående vissa engångskostnader för lantförsvarets ordnande vinner Riksdagens bifall, medgiva:

dels att subalternofficerare och sergeanter i infanteriregementes reserv ävensom övertaliga subalternofficerare och sergeanter vid infanteriregemente, vilka år 1915 vid infanteriet tjänstgöra under första tjänstgöringen med värnpliktiga tillhörande årsklassen 1914 yngre, må åtnjuta lön och dagavlöning samt dagtraktamente, där sådant utgår, med samma belopp, som fast anställd personal av motsvarande grad i lägre löneklassen inom graden vid liknande tjänstgöringstillfällen äger åtnjuta, lönen beräknad för dag med $\frac{1}{365}$ av årsbeloppet;

dels att underbefäl av manskapet i infanteriregementes reserv, vilka år 1915 vid infanteriet tjänstgöra under första tjänstgöringen med värnpliktiga tillhörande årsklassen 1914 yngre, må åtnjuta, förutom manskap tillkommande naturaförmåner, lön och dagavlöning med samma belopp, som fast anställd personal av motsvarande grad och löneklass vid liknande tjänstgöringstillfällen äger åtnjuta, lönen beräknad för dag med $\frac{1}{30}$ -del av månadsbeloppet;

dels att till högst 560 volontärer vid infanteriet må för tjänstgöring såsom befäl och instruktörer under år 1915 utbetalas tillägg för vicekorpralsbeställning eller särskilda befälsarvoden enligt i statsrådsprotokollet angivna grunder;

dels att härav betingade kostnader må bestridas av värnskattemedel från anslaget för år 1915 till bestridande av kostnaderna för övning vid armén av årsklassen 1914 yngre.»

Till vad departementschefen sålunda hemställt, däruti statsrådets övriga ledamöter instämde, tacktes Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall; och skulle i enlighet härmed nådig proposition i ämnet till Riksdagen avlätas av den lydelse, bil. B. vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

C. E. Odhner.

Bil. A.

			Övertaliga.			I reserven.				
			Löjtnanter.	Underlöjtnanter.	Sergeanter.	Löjtnanter.	Underlöjtnanter.	Sergeanter.	Dist. korporaler.	Korpr. o. vice korporaler.
Infanteri.										
I.	N:r 7	Kungl. Karlskrona grenadjärregemente	—	—	1	4	12	8	28	97
		» 11 » Kronobergs regemente	—	3	—	2	22	3	10	35
		» 16 » Hallands regemente	1	2	—	6	11	12	8	17
		» 24 » Norra skånska infanteriregementet	1	1	—	7	9	8	17	53
		» 25 » Södra skånska infanteriregementet	—	1	—	4	19	3	13	1
II.	»	Första livgrenadjärregementet	—	4	—	2	11	7	—	—
		» 5 » Andra livgrenadjärregementet	—	1	—	4	15	9	5	1
		» 12 » Jönköpings regemente	1	—	—	6	10	6	11	82
		» 21 » Kalmar regemente	—	—	—	8	13	1	1	9
III.	»	Västgöta regemente	—	—	—	9	10	6	8	3
		» 9 » Skaraborgs regemente	1	1	1	6	9	5	6	60
		» 15 » Älvsborgs regemente	—	1	1	6	12	8	17	59
		» 17 » Bohusläns regemente	—	2	—	3	19	5	6	12
IV.	»	Svea livgarde	1	1	—	11	13	15	6	—
		» 2 » Göta livgarde	—	2	—	13	12	18	—	—
		» 3 » Livregementets grenadjärer	—	5	—	8	15	7	10	23
		» 10 » Södermanlands regemente	—	4	—	3	21	8	4	21
		» 26 » Vaxholms grenadjärregemente	4	1	—	6	16	14	1	—
V.	»	Upplands infanteriregemente	—	1	—	6	15	3	9	35
		» 13 » Dalregementet	—	—	2	4	15	9	15	38
		» 18 » Västmanlands regemente	1	1	—	6	12	6	8	2
		» 22 » Värmlands regemente	—	2	—	17	21	11	15	77
IV.	»	Hälsinge regemente	—	1	—	3	20	3	10	35
		» 20 » Västerbottens regemente	1	4	—	2	12	13	21	27
		» 23 » Jämtlands fältjägarregemente	2	—	1	8	11	14	10	1
		» 28 » Västernorrlands regemente	—	—	—	3	5	12	10	43
B.	» 19 » Norrbottens regemente	—	2	—	3	6	14	22	12	
G.	» 27 » Gottlands infanteriregemente	1	1	—	3	13	6	5	3	
Summa			14	41	6	163	379	234	276	746